

[Justitsministeren.]

baade over Domstolens andre Medlemmer, over dens Arbejde og dens Prestige.

Hertil kommer endnu den Betragtning, at naar de kollegiale Retters Formænd og Medlemmer var sig bevidst, at Spørgsmaalet om at søge en mindre tjenstdygtig Kollega fjernet var enstydigt med at bringe ham ind i en Risiko for — mulig efter en for ham pinlig Behandling af hans Anliggender for Administration og Domstole — at se sit Udkomme væsentlig forringet i Resten af hans Liv, vilde en naturlig Kollegialitetsfølelse utvivlsomt i mange Tilfælde bevæge dem til at lade den paagældende Dommers Forhold urørte og hellere saavidt muligt selv udføre de Forretninger, til hvis Varetagelse Kræfterne er begyndt at svigte ham. Allerede inden Sagerne naaede til Justitsministeriets Overvejelse, vilde altsaa den her imødegaaede Opfattelse jævnlig afføde en Forfejl af, hvad der skulde opnaas: de kollegiale Domstoles betimelige Rekrutering.“

Det er Venstres Justitsminister Frits Bülow, der har udtalt dette, og det kan jeg fuldstændig slutte mig til.

Den nuværende Ordning har ganske rigtigt ført til alenlange Skrivelser mellem Justitsministeriet og Finansministeriet, men den Fremgangsmaade, der her søges fastslaaet gennem Ændringsforslaget, og som paa en Maade er den bestaaende, er aldrig blevet anvendt — den kan man ogsaa meget daarligt gaa til at anvende. Jeg har imidlertid ikke sagt, at den her efter ikke vil blive praktiseret i de Tilfælde, hvor det er nødvendigt; der *kan* jo være Dommere under 70, som virkelig bliver saa daarlige uden selv at kunne erkende det, at de slet ikke kan være i Embedet, og saa bliver man nødt til at gaa den Vej frem.

Det ærede Mindretal skriver i Betænkningen, Sp. 2, at Professor Berlin har vist, at

„man ikke nogetsteds har fundet Indførelse af en obligatorisk Aldersgrænse for Dommere forenelig med en fakultativ Ret for Regeringen til Afskedigelse af Dommere over en vis Alder, saaledes som man nu vil gøre det her i Landet.“

Jeg ved ikke, hvad der menes med denne Udtalelse af Mindretallet, for Professor Berlin oplyser selv, at den danske Grundlov er den eneste Grundlov i Verden, bortset fra den islandske, der giver

Regeringen en fakultativ Ret til at afskedige Dommere over en vis Alder uden Tab af Indtægter. Da Spørgsmaalet om en obligatorisk Aldersgrænse Forenelighed med en Grundlovsbestemmelse af dette Indhold saaledes ikke har kunnet opstaa andre Steder end netop i Danmark og Island, har man af gode Grunde hverken kunnet finde en obligatorisk Aldersgrænse forenelig eller uforenelig med en saadan Grundlovsbestemmelse. Det synes det ærede Mindretal at have overset.

Der er skaffet en Del Oplysninger om Forholdene i andre Lande. Disse Oplysninger kan ikke have megen Vægt for Afgørelsen af, hvordan Spørgsmaalet ligger her i Landet. Naar vi skal fortolke Grundlovens § 71, maa vi holde os til dens Ordlyd, og hvad man kan vide om dens Hensigt. De Oplysninger, vi har faaet, viser imidlertid, at Indførelsen af en Aldersgrænse for Dommere, saaledes som Professor Poul Andersen har hævdet i den Artikel, hvortil der henvises i Betænkningens Bilag 5, er vel forenelig med det almindelige Uafsættelighedsprincip, som de konstitutionelle Landes Grundlove og Lovgivninger har indført til Beskyttelse af Dommernes — i Sverige og Norge tillige visse andre Embedsmænds — Uafhængighed. Vor Grundlovs Ord og Forudsætninger er saadanne, at jeg maa anse det for aldeles sikkert, at det foreliggende Lovforslag ikke er i Strid med Grundlovens Ord og Mening, og jeg mener ikke, Professor Berlin har oplyst noget som helst, der kan tale herimod.

Professor Berlins Hovedargument gaar jo ud paa, at § 71 i Grundloven giver udtømmende Regler vedrørende Afsættelse og Afskedigelse af Dommere: som Hovedregel fastslaar, at de kun kan afsættes ved Dom, og derefter angiver Undtagelserne: at de kan afskediges administrativt i to Tilfælde: hvor en Omordning af Domstolene finder Sted, og naar de er fyldt deres 65de Aar, i det sidste Tilfælde dog uden Tab af Indtægter. Disse Bestemmelser i § 71 kan siges at være udtømmende for de Tilfælde, Paragraffen omhandler, men Professor Berlins Hovedfejl er den, at han ikke har Øje for, at § 71 kun omhandler de Tilfælde — og det gælder baade Hovedregelen og Undtagelserne —, hvor der er Tale om *individuel* Afsættelse og Afskedigelse, der foretages efter et Skøn i hvert enkelt Tilfælde, et Skøn, der jo maa udøves af den paagældende Justitsminister. Det er kun med Hensyn til saadanne individuelle Afskedigelser, at § 71 fornuftigvis kan siges at være udtømmende. Derimod indeholder Grund-